Zbornik sudske prakse

RJEŠENJE SUDA (šesto vijeće)

5. rujna 2019.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Članak 99. Poslovnika Suda – Sloboda kretanja radnika – Jednako postupanje – Članak 45. UFEU-a – Uredba (EZ) br. 883/2004 – Članak 4. – Ugovor o socijalnoj sigurnosti sklopljen između države članice zaposlenja i treće zemlje – Obiteljska davanja – Primjena na pograničnog radnika koji nije ni državljanin ni rezident jedne od država ugovornica”

U predmetu C-801/18,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Conseil supérieur de la sécurité sociale (Visoko vijeće za socijalnu sigurnost, Luksemburg), odlukom od 17. prosinca 2018., koju je Sud zaprimio 19. prosinca 2018., u postupku

EU

protiv

Caisse pour l’’avenir des enfants

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: C. Toader, predsjednica vijeća, A. Rosas (izvjestitelj) i M. Safjan, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: A. Calot Escobar,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči obrazloženim rješenjem, sukladno članku 99. Poslovnika Suda,

donosi sljedeće

Rješenje

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 45. UFEU-a, Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavlja[n]ju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL 2004., L 158, str. 77.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 42. i ispravak SL 2016., L 87, str. 36.), kao i

* Jezik postupka: francuski

članka 4. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL 2004., L 166, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 3., str. 160.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe EU-a i fonda Caisse pour l'avenir des enfants (Fond za budućnost djece, Luksemburg) u vezi s odbijanjem potonjega da prizna obiteljske naknade dijetu osobe EU koje sa svojom majkom boravi u trećoj zemlji.

Pravni okvir

Ugovor o socijalnoj sigurnosti iz 1965.

3 Ugovor o socijalnoj sigurnosti između Velikog Vojvodstva Luksemburga i Sjedinjenih Država Brazila, potpisan u Rio de Janeiru 16. rujna 1965. (*Mémorial* A 1966., str. 621.), u verziji primjenjivoj na činjenice u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: Ugovor o socijalnoj sigurnosti iz 1965.), određivao je u svojem članku 1.:

„Ovaj ugovor ima za cilj urediti, uz jednako postupanje, socijalnu sigurnost državljana visokih ugovornih stranaka."

4 Članak 2. tog ugovora određivao je:

„Ovaj ugovor primjenjuje se na osiguranje u slučaju bolesti, rođenja djeteta, invaliditeta, starosti, smrti i ozljeda na radu, kao i na obiteljske naknade (isključujući davanja za rodiljni dopust koja se temelje na nedoprinosnoj osnovi)."

5 U skladu s člankom 3. stavkom 1. tog ugovora:

„Na državljane jedne ili druge stranke koji redovito rade na državnom području jedne od stranaka, primjenjuje se zakonodavstvo te stranke."

6 Člankom 4. istog ugovora bilo je određeno:

„Državljani jedne stranke koji imaju pravo na novčana davanja primat će ta davanja u potpunosti i bez ograničenja sve dok žive na državnom području jedne ili druge stranke."

Uredba br. 883/2004

7 U skladu s člankom 4. Uredbe br. 883/2004:

„Ako ovom Uredbom nije drugačije predviđeno, osobe na koje se ona primjenjuje uživaju ista prava na davanja i podliježu istim obvezama, u skladu sa zakonodavstvom svake države članice kao i njezini državljani."

Luksemburško pravo

8 Veliko Vojvodstvo Luksemburg odobrilo je Ugovor o socijalnoj sigurnosti iz 1965. zakonom od 12. srpnja 1966. (*Mémorial* A 1966., str. 620.).

9 Članak 269. stavak 1. Code de la sécurité sociale (Zakonik o socijalnoj sigurnosti), naslovljen „Uvjeti dodjele", određuje:

„Pravo na obiteljske naknade pod uvjetima predviđenima ovim poglavljem ima:

a) za sebe, svako dijete koje stvarno i neprekinuto boravi u Luksemburgu i ondje ima zakonito prebivalište;

b) za članove svoje obitelji, u skladu s primjenjivim međunarodnim instrumentom, svaka osoba na koju se primjenjuje luksemburško zakonodavstvo i koja je obuhvaćena područjem primjene propisa Zajednice ili drugog dvostranog ili višestranog instrumenta koji je Luksemburg sklopio u području socijalne sigurnosti i koji predviđa plaćanje obiteljskih naknada u skladu sa zakonodavstvom zemlje zaposlenja. Članom obitelji osobe smatra se dijete koje pripada obiteljskoj zajednici te osobe, kako se definira u članku 270. Članovi obitelji iz ovog teksta moraju boraviti u zemlji koju navode propisi ili instrumenti o kojima je riječ."

Glavni postupak i prethodna pitanja

10 Dana 8. prosinca 2015. EU, portugalski državljanin koji boravi u Francuskoj i radi u Luksemburgu, podnio je pred Caisse nationale des prestations familiales (Nacionalni fond za obiteljska davanja, Luksemburg) (koji se sada zove Caisse pour l'avenir des enfants (Fond za budućnost djece)) zahtjev za obiteljske naknade za svoje dijete, koje s majkom boravi u Brazilu.

11 Odlukom od 6. lipnja 2016., Caisse pour l'avenir des enfants odbio je taj zahtjev s obrazloženjem da EU nije obuhvaćen člankom 269. stavkom 1. točkom (b) Zakonika o socijalnoj sigurnosti s obzirom na to da se, kako on nije ni brazilski ni luksemburški državljanin, Ugovor o socijalnoj sigurnosti iz 1965. ne primjenjuje na njega.

12 Postupajući po EU-ovoj tužbi, Conseil arbitral de la sécurité sociale (Arbitražno vijeće za socijalnu sigurnost, Luksemburg) presudom od 7. srpnja 2017. odbio je ovu tužbu kao neosnovanu. Smatrao je da EU-ovo dijete nema pravo na obiteljske naknade, ni samo za sebe s obzirom na to da stvarno i neprekinuto ne boravi u Luksemburgu, ni kao član obitelji svoje majke na koju se ne primjenjuje luksemburško zakonodavstvo, ni kao član obitelji svojega oca, koji nije obuhvaćen područjem primjene Ugovora o socijalnoj sigurnosti iz 1965. zato što nije ni luksemburški ni brazilski državljanin, a sam status pograničnog radnika nije dovoljan da bi ga se moglo smatrati luksemburškim državljaninom.

13 Podredno, Conseil arbitral de la sécurité sociale (Arbitražno vijeće za socijalnu sigurnost) istaknuo je da bi se moglo postaviti pitanje treba li primijeniti presudu od 15. siječnja 2002., Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16) na predmet u glavnom postupku, no o tom pitanju nije tražio očitovanje stranaka u glavnom postupku niti je na njemu temeljio pravne zaključke.

14 Dana 4. kolovoza 2017. EU je podnio žalbu protiv presude Conseila arbitral de la sécurité sociale (Arbitražno vijeće za socijalnu sigurnost) pred Conseilom supérieur de la sécurité sociale (Visoko vijeće za socijalnu sigurnost, Luksemburg), tražeći isplatu obiteljskih naknada u korist svojega djeteta.

15 EU je naveo kako bi, da radi u Francuskoj, mogao primati francuske obiteljske naknade za svoje dijete na temelju Ugovora o socijalnoj sigurnosti između Francuske Republike i Savezne Republike Brazila, potpisanog u Braziliji 15. prosinca 2011., te da bi, da radi u Portugalu, mogao primati portugalske obiteljske naknade za svoje dijete na temelju dvostranog sporazuma pod nazivom „*Iberoamericano*".

16 Pozivajući se na načelo slobode kretanja radnika unutar Europske unije i upućujući na članak 45. UFEU-a, na Direktivu 2004/38, kao i na Uredbu br. 883/2004, EU je tražio pravo na luksemburške obiteljske naknade tvrdeći da bi bez isplate tih naknada bio stavljen u posebno nepovoljan položaj koji bi ga mogao potaknuti da više ne radi u Luksemburgu, što predstavlja prepreku ostvarivanju načela slobode kretanja radnika unutar Unije.

17 Podredno, EU se pozvao na presudu od 15. siječnja 2002., Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16) i naveo da bi načelo jednakog postupanja, koje proizlazi iz relevantnih odredaba prava Unije, da bi se moglo prigovoriti instituciji države članice u kojoj je osiguran, s obzirom na to da postoji ugovor o socijalnoj sigurnosti sklopljen između te države članice i dotične treće zemlje. Nadalje, EU je tražio upućivanje prethodnog pitanja Sudu.

18 Caisse pour l'avenir des enfants tražio je da se potvrdi presuda Conseila supérieur de la sécurité sociale (Arbitražno vijeće za socijalnu sigurnost) zato što ni dijete, ni njegova majka, ni EU ne ispunjavaju uvjete za ostvarivanje obiteljskih naknada predviđene člankom 269. Zakonika o socijalnoj sigurnosti.

19 Dana 22. siječnja 2018. Conseil supérieur de la sécurité sociale (Visoko vijeće za socijalnu sigurnost) zatražio je od stranaka u predmetu u glavnom postupku da se očituju o primjeni Ugovora o socijalnoj sigurnosti iz 1965. na osobe koje, kao u predmetu u glavnom postupku, ne borave na državnom području jedne od država stranke tog ugovora, imajući u vidu članak 4. tog ugovora koji ostvarivanje novčanih davanja uvjetuje boravkom dotičnog državljanina na državnom području jedne od tih država.

20 U tom pogledu, EU se ponovno pozvao na presudu od 15. siječnja 2002., Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16) kako bi naveo da, imajući u vidu načela jednakog postupanja i slobode kretanja radnika unutar Unije, na njega nije moguće primijeniti članak 4. Ugovora o socijalnoj sigurnosti iz 1965.

21 Prema Caisse pour l'avenir des enfants, s obzirom na to da je presudom od 15. siječnja 2002., Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16), Velikom Vojvodstvu Luksemburgu naloženo da, kako bi se izbjegla svaka diskriminacija na temelju državljanstva, svakom državljaninu neke države članice omogući uživanje prava na temelju bilo kojeg međunarodnog ugovora sklopljenog između Velikog Vojvodstva Luksemburga i neke treće zemlje, EU se u predmetu u glavnom postupku ne nalazi u objektivno istoj situaciji kao državljani države koja je stranka jednog takvog ugovora koji usto imaju zakonito prebivalište na području te države.

22 Conseil supérieur de la sécurité sociale (Visoko vijeće za socijalnu sigurnost) ističe da, kako nema zakonito prebivalište u Luksemburgu niti tamo stvarno boravi, dijete osobe EU nema pravo na obiteljske naknade ni za sebe, ni kao član obitelji svoje majke, na koju se ne primjenjuje luksemburško zakonodavstvo, ni kao član obitelji svojega oca.

23 Da bi to dijete moglo primati obiteljske naknade kao član EU-ove obitelji, potrebno je, prema Conseilu supérieur de la sécurité sociale (Visoko vijeće za socijalnu sigurnost), da EU, na kojeg se primjenjuje luksemburško zakonodavstvo jer ima sklopljen ugovor o radu u Luksemburgu, bude obuhvaćen dvostranim ugovorom. Međutim, područje primjene Ugovora o socijalnoj sigurnosti iz 1965. ograničeno je, na temelju članaka 3. i 4. tog ugovora, na državljane i rezidente jedne od država stranaka tog ugovora.

24 EU tvrdi da ta ograničenja predstavljaju prepreku ostvarivanju načela slobode kretanja radnika unutar Unije i jednakog postupanja pozivajući se osobito na članak 45. UFEU-a u skladu s kojim se osigurava sloboda kretanja radnika unutar Unije i podrazumijeva ukidanje svake diskriminacije na temelju državljanstva među radnicima iz država članica u vezi sa zapošljavanjem, primicima od rada i ostalim uvjetima rada, kao i na Uredbu br. 883/2004 i, posebno, na njezin članak 4., koji podrazumijeva da osobe na koje se Uredba primjenjuje uživaju ista prava na davanja i podliježu istim obvezama, u skladu sa zakonodavstvom svake države članice, kao i njezini državljani.

25 Sud koji je uputio zahtjev ističe da je Sud u presudi od 15. siječnja 2002., Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16), smatrao da su tijela nadležna za sustav socijalne sigurnosti prve države članice dužna, sukladno preuzetim obvezama na temelju članka 39. UEZ-a (koji je postao članak 45. UFEU-a), uzeti u obzir, kod stjecanja prava na starosna davanja, razdoblja osiguranja koja je državljanin druge države članice ostvario u trećoj zemlji, ako ta nadležna tijela, pod pretpostavkom istih uvjeta za uplaćivanje doprinosa, priznaju, slijedom dvostranog međunarodnog ugovora sklopljenog između prve države članice i te treće zemlje, uzimanje u obzir takvih razdoblja kada su ih ostvarili njezini državljani.

26 Sud koji je uputio zahtjev smatra da se posljedično postavlja pitanje primjenjuje li se na EU-a, u području obiteljskih naknada, Ugovor o socijalnoj sigurnosti iz 1965., iako on nije ni državljanin ni rezident jedne od dviju država stranaka tog ugovora.

27 U tim okolnostima Conseil supérieur de la sécurité sociale (Visoko vijeće za socijalnu sigurnost) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Jesu li tijela nadležna za sustav socijalne sigurnosti prve države članice [kao što je u predmetu u glavnom postupku Caisse pour l'avenir des enfants] sukladno preuzetim obvezama […] na temelju članka 45. UFEU-a, [Direktive 2004/38] te [Uredbe br. 883/2004], posebno njezina članka 4., dužna isplatiti obiteljska davanja državljaninu druge države članice, ako slijedom dvostranog međunarodnog ugovora sklopljenog između prve države članice [(Velikog Vojvodstva Luksemburga)] i treće zemlje [(Sjedinjenih Država Brazila, koje su postale Savezna Republika Brazil)] priznaju, uz iste uvjete za priznavanje tih [davanja], pravo na obiteljska davanja za svoje državljane i rezidente?

2. U slučaju potvrdnog odgovora te ako načelo prihvaćeno u [presudi od 15. siječnja 2002., Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16)] treba proširiti na kontekst obiteljskih davanja, može li se tijelo nadležno za sustav socijalne sigurnosti i posebno za obiteljska davanja – [u ovom slučaju] Caisse pour l'avenir des enfants, državna ustanova nadležna za obiteljska davanja u Velikom Vojvodstvu Luksemburgu – pozvati na objektivno opravdanje koje se temelji na tvrdnjama o [izrazito] velikom financijskom i administrativnom opterećenju na koje nailazi dotično upravno tijelo, kako bi opravdalo nejednakost u postupanju između državljana [država] ugovornih [stranaka dotičnog dvostranog ugovora] i drugih državljana [država] članica Unije]?"

O prethodnim pitanjima

28 Svojim pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 45. UFEU-a u vezi s člankom 4. Uredbe br. 883/2004 tumačiti na način da mu se protivi odbijanje nadležnih tijela prve države članice da isplate državljaninu druge države članice koji radi u prvoj državi članici, ali ne boravi u njoj, obiteljska davanja za njegovo dijete koje boravi u trećoj zemlji sa svojom majkom, ako slijedom dvostranog međunarodnog ugovora sklopljenog između prve države članice i te treće zemlje ta tijela priznaju, uz iste uvjete za priznavanje tih davanja, pravo na obiteljska davanja za svoje državljane i rezidente. U tom slučaju, sud koji je uputio zahtjev želi znati može li se dotično upravno tijelo pozvati na tvrdnje o velikim financijskim i administrativnim opterećenjima na koja nailazi, kako bi objektivno opravdalo nejednakost u postupanju između državljana zemalja stranaka dotičnog dvostranog ugovora i državljana drugih država članica Unije.

29 Na temelju članka 99. Poslovnika Suda, Sud može, osobito kad se odgovor na pitanje postavljeno u prethodnom postupku može jasno izvesti iz sudske prakse ili kad odgovor ne ostavlja mjesta nikakvoj razumnoj sumnji, u svakom trenutku, na prijedlog suca izvjestitelja te nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odlučiti obrazloženim rješenjem.

30 U ovom predmetu valja primijeniti tu odredbu.

31 U ovom slučaju neosporno je da EU radi u Luksemburgu sa statusom pograničnog radnika, da je osiguran u luksemburškom sustavu socijalnog osiguranja i da podliježe plaćanju poreza na dohodak u Luksemburgu. Kako je obuhvaćen luksemburškim zakonodavstvom zbog sklopljenog ugovora o radu u Luksemburgu, EU je tražio primanje obiteljskih naknada za svoje dijete na temelju članka 269. stavka 1. točke (b) Zakonika o socijalnoj sigurnosti u skladu s kojim ima pravo na obiteljske naknade „za članove svoje obitelji, u skladu s primjenjivim međunarodnim instrumentom, svaka osoba na koju se primjenjuje luksemburško zakonodavstvo i koja je obuhvaćena područjem primjene propisa Zajednice ili drugog dvostranog ili višestranog instrumenta koji je Luksemburg sklopio u području socijalne sigurnosti i koji predviđa plaćanje obiteljskih naknada u skladu sa zakonodavstvom zemlje zaposlenja".

32 Najprije valja podsjetiti da iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da je svaki građanin Unije, neovisno o svojem mjestu boravišta i državljanstvu, koji se koristi pravom na slobodu kretanja radnika i koji je obavljao profesionalnu djelatnost u državi članici koja nije država članica njegove rezidentnosti obuhvaćen područjem primjene članka 45. UFEU-a (vidjeti, među ostalim, presude od 12. prosinca 2002., de Groot, C-385/00, EU:C:2002:750, t. 76.; od 28. veljače 2013., Petersen, C-544/11, EU:C:2013:124, t. 34. i od 14. ožujka 2019., Jacob i Lennertz, C-174/18, EU:C:2019:205, t. 21.).

33 Imajući u vidu pitanja postavljena u ovom predmetu, valja zatim podsjetiti na sudsku praksu Suda koja se odnosi na primjenu načela jednakog postupanja u kontekstu odnosa između prava Unije i dvostranih ugovora sklopljenih između dviju država članica ili između jedne države članice i jedne treće zemlje.

34 U tom pogledu, vezano za kulturni sporazum sklopljen između dviju država članica kojim se pravo na studijske stipendije daje samo državljanima tih dviju država, Sud je presudio da je članak 7. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1612/68 od 15. listopada 1968. o slobodi kretanja radnika u Zajednici (SL 1968., L 257, str. 2.) nametao tijelima tih država članica proširenje prava na potpore za obrazovanje, predviđene predmetnim dvostranim ugovorom, na radnike koji borave i obavljaju djelatnost kao zaposlena osoba na njihovu području, ali imaju državljanstvo treće države članice (vidjeti, u tom smislu, presudu od 27. rujna 1988., Matteucci, 235/87, EU:C:1988:460, t. 16. i 23.).

35 Naime, Sud je smatrao da, ako bi primjena odredbe prava Zajednice mogla biti ugrožena mjerom poduzetom u okviru provedbe dvostranog ugovora, čak i ako je sklopljen van područja primjene Ugovora, država članica je dužna olakšati primjenu te odredbe i pomoći, u tu svrhu, svim drugim državama članicama koje su preuzele obvezu na temelju prava Zajednice (presuda od 27. rujna 1988., Matteucci, 235/87, EU:C:1988:460, t. 19.).

36 Stoga je u točki 23. presude od 27. rujna 1988., Matteucci (235/87, EU:C:1988:460), Sud presudio da dvostrani sporazum kojim se pravo na studijske stipendije davalo samo državljanima dviju država članica, stranaka tog sporazuma, nije mogao predstavljati prepreku primjeni načela jednakog postupanja između radnika državljana te države članice i radnika državljana druge države članice, nastanjenih na području jedne od tih dviju država članica.

37 Nadalje, kada je riječ o dvostranom međunarodnom ugovoru sklopljenom između države članice i treće zemlje s ciljem izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, Sud je podsjetio da, iako se izravno oporezivanje nalazi u isključivoj nadležnosti država članica, one se unatoč tomu nisu mogle osloboditi poštovanja pravila Zajednice (vidjeti, u tom smislu, presudu od 21. rujna 1999., Saint-Gobain ZN, C-307/97, EU:C:1999:438, t. 57. do 59.). Dakle, presudio je da načelo nacionalnog tretmana nameće državi članici stranci takvog ugovora da odobri stalnim poslovnim jedinicama društava sa sjedištem u drugoj državi članici pogodnosti predviđene ugovorom pod istim uvjetima kao što su oni koji se primjenjuju na društvo koje ima sjedište u državi članici stranci ugovora (presuda od 21. rujna 1999., Saint-Gobain ZN, C-307/97, EU:C:1999:438, t. 59.).

38 Sud je podsjetio na tu sudsku praksu u okviru presude od 15. siječnja 2002., Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16, t. 32.), koja se ticala prava jedne francuske državljanke koja je radila u Italiji, Švicarskoj i Francuskoj i nije imala dovoljno prava za ostvarivanje starosne mirovine u Italiji, na zbrajanje

razdoblja osiguranja koja je ostvarila u Švicarskoj i u Italiji, kako je predviđao dvostrani ugovor o socijalnoj sigurnosti sklopljen između Talijanske Republike i Švicarske Konfederacije za državljane tih dviju država. U predmetu u kojem je donesena ta presuda, nacionalni je sud htio znati jesu li nadležna talijanska tijela socijalne sigurnosti bila dužna, sukladno preuzetim obvezama na temelju, osobito, članka 39. UEZ-a (koji je postao članak 45. UFEU-a), proširiti na radnike državljane drugih država članica osim Talijanske Republike pravo na uzimanje u obzir razdoblja osiguranja ostvarenih u Švicarskoj za stjecanje prava na talijanska starosna davanja.

39 U tim okolnostima, Sud je naglasio da su, prilikom provedbe obveza preuzetih na temelju međunarodnih ugovora, bilo da se radi o ugovorima između država članica ili ugovora između jedne države članice i jedne ili više trećih zemalja, države članice dužne, uz poštovanje odredaba članka 307. UEZ-a (koji je postao članak 351. UFEU-a), poštovati obveze koje proizlaze na temelju prava Unije (presude od 15. siječnja 2002., Gottardo, C-55/00, EU:C:2002:16, t. 33. i od 21. siječnja 2010., Komisija/Njemačka, C-546/07, EU:C:2010:25, t. 42.). Činjenica da treće zemlje nisu pak dužne poštovati ikakvu obvezu na temelju prava Unije, u tom pogledu, nije relevantna.

40 Posljedično, kada država članica sklopi s trećom zemljom dvostrani međunarodni ugovor o socijalnoj sigurnosti, koji predviđa uzimanje u obzir razdoblja osiguranja ostvarenih u toj trećoj zemlji za stjecanje prava na starosna davanja, temeljno načelo jednakog postupanja nameće toj državi članici odobravanje državljanima drugih država članica istih prednosti poput onih koje uživaju njezini državljani na temelju tog ugovora, osim ako može ponuditi objektivni razlog za odbijanje (presuda od 15. siječnja 2002., Gottardo, C-55/00, EU:C:2002:16, t. 34.).

41 U tom pogledu, Sud je već presudio da dovođenje u pitanje ravnoteže i uzajamnosti dvostranog međunarodnog ugovora sklopljenog između države članice i treće države može predstavljati objektivni razlog za odbijanje države članice koja je stranka tog ugovora da proširi na državljane drugih država članica prednosti koje njezini vlastiti državljani imaju iz tog ugovora (vidjeti, u tom smislu, presude od 21. rujna 1999., Saint-Gobain ZN, C-307/97, EU:C:1999:438, t. 60. i od 15. siječnja 2002., Gottardo, C-55/00, EU:C:2002:16, t. 36.).

42 U presudi od 15. siječnja 2002., Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16, t. 37.), Sud je međutim smatrao da talijanska vlada nije utvrdila obveze koje joj nameće pravo Unije ugrozivši obveze koje je Talijanska Republika preuzela prema Švicarskoj Konfederaciji. Naime, u predmetu u kojem je donesena ta presuda, Sud je istaknuo kako proširenje na radnike državljane drugih država članica osim Talijanske Republike, prava na uzimanje u obzir razdoblja osiguranja ostvarenih u Švicarskoj za stjecanje prava na talijanska starosna davanja, primijenjeno jednostrano od Talijanske Republike, nikako ne ugrožava prava Švicarske Konfederacije koja proizlaze iz ugovora o socijalnoj sigurnosti sklopljenog između Talijanske Republike i Švicarske Konfederacije ni ne nameće joj nove obveze.

43 Sud je, nadalje, u toj presudi istaknuo kako argumenti koje su iznijeli nadležno nacionalno upravo tijelo i talijanska vlada kako bi opravdali odbijanje priznanja zbrajanja razdoblja osiguranja koja je ostvarila dotična osoba, utemeljeni na eventualnom povećanju financijskih opterećenja i administrativnim poteškoćama vezanim za suradnju s nadležnim švicarskim tijelima, nisu mogli opravdati nepoštovanje od strane Talijanske Republike obveza koje proizlaze iz Ugovora.

44 U ovom slučaju, EU, portugalski državljanin, radi u Luksemburgu i živi u Francuskoj. Stoga proizlazi da je njegova situacija obuhvaćena područjem primjene članka 45. UFEU-a, koji nameće ukidanje svake diskriminacije na temelju državljanstva među radnicima iz država članica u vezi sa zapošljavanjem, primicima od rada i ostalim uvjetima rada te da su on kao i njegovo dijete obuhvaćeni Uredbom br. 883/2004, čiji članak 4. osigurava da osobe na koje se ta uredba primjenjuje uživaju ista prava na davanja, u skladu sa zakonodavstvom svake države članice, kao i njezini državljani.

45 Kao što to proizlazi iz zahtjeva za prethodnu odluku, luksemburška tijela smatrala su da, s obzirom na okolnosti predmeta u glavnom postupku, EU-ovo dijete nema pravo na obiteljske naknade ni samo za sebe, ni kao član obitelji svoje majke, ni kao član obitelji svojega oca.

46 S obzirom na sudsku praksu navedenu u točkama 38. do 42. ovog rješenja, ne čini se da je obveza Velikog Vojvodstva Luksemburga da proširi na radnika migranta, u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, prednosti koje imaju njegovi državljani na temelju tog ugovora, takva da dovodi u pitanje ravnotežu i uzajamnost toga ugovora, jer to proširenje ne ugrožava obveze koje je Veliko Vojvodstvo Luksemburg preuzelo prema Sjedinjenim Državama Brazila (koji su postali Savezna Republika Brazil). Naime, proširenje na državljane drugih država članica koji rade na luksemburškom području, prava na obiteljske naknade za njihovu djecu koja ne borave na tom području, jednostrano primijenjeno od Velikog Vojvodstva Luksemburga, ne može ugroziti prava koja proizlaze, za Saveznu Republiku Brazil, iz Ugovora o socijalnoj sigurnosti iz 1965. i ne nameće toj trećoj zemlji nove obveze.

47 Nadalje, argument utemeljen na velikim financijskim i administrativnim opterećenjima na koja bi nailazilo dotično upravno tijelo ako bi moralo proširiti na državljane drugih država članica pravo na prednosti dodijeljene vlastitim državljanima, ne bi mogao sam po sebi objektivno opravdati odbijanje te uprave da provede to proširenje.

48 U tom pogledu, Sud je u više navrata presudio da razlozi utemeljeni na povećanju financijskih opterećenja i eventualnih upravnih poteškoća ne bi mogli, u svakom slučaju, opravdati nepoštovanje obveza koje proizlaze iz zabrane diskriminacije na temelju državljanstva iz članka 45. UFEU-a (presude od 15. siječnja 2002., Gottardo, C-55/00, EU:C:2002:16, t. 38.; od 16. rujna 2004., Merida, C-400/02, EU:C:2004:537, t. 30.; od 28. lipnja 2012., Erny, C-172/11, EU:C:2012:399, t. 48. i od 19. lipnja 2014. Specht i dr., C-501/12 do C-506/12, C-540/12 i C-541/12, EU:C:2014:2005, t. 77.).

49 Iz toga slijedi da je – u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, u kojoj dijete radnika migranta državljanina države članice koje boravi sa svojom majkom u trećoj zemlji nema pravo na obiteljska davanja ni za sebe, ni kao član obitelji svoje majke, ni kao član obitelji svojeg oca – država članica zaposlenja tog radnika načelno dužna, u skladu s obvezama koje ima na temelju članka 45. UFEU-a i članka 4. Uredbe br. 883/2004, priznati tom djetetu pravo na obiteljska davanja koja se dodjeljuje vlastitim državljanima i rezidentima, ako se radi o istim uvjetima za dodjelu navedenih naknada, na temelju dvostranog međunarodnog ugovora koji je sklopljen s tom trećom zemljom, osim ako ta država članica može ponuditi objektivno opravdanje za odbijanje. Dovođenje u pitanje ravnoteže i uzajamnosti dvostranog međunarodnog ugovora sklopljenog između države članice i treće zemlje može predstavljati objektivno opravdanje za odbijanje te države članice da na državljane drugih država članica proširi prednosti koje njezini državljani imaju na temelju tog ugovora.

50 S obzirom na prethodna razmatranja, treba odgovoriti na postavljena pitanja da članak 45. UFEU-a u vezi s člankom 4. Uredbe br. 883/2004 treba tumačiti na način da mu se protivi odbijanje nadležnih tijela prve države članice da isplate državljaninu druge države članice koji radi u prvoj državi članici, ali ne boravi u njoj, obiteljska davanja za njegovo dijete koje boravi u trećoj zemlji sa svojom majkom, ako slijedom dvostranog međunarodnog ugovora sklopljenog između prve države članice i te treće zemlje ta tijela priznaju, uz iste uvjete za priznavanje tih davanja, pravo na obiteljska davanja za svoje državljane i rezidente, osim ako ta tijela mogu ponuditi objektivno opravdanje za njihovo odbijanje.

O troškovima

51 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenoga, Sud (šesto vijeće) odlučuje:

Članak 45. UFEU-a u vezi s člankom 4. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti treba tumačiti na način da mu se protivi odbijanje nadležnih tijela prve države članice da isplate državljaninu druge države članice koji radi u prvoj državi članici, ali ne boravi u njoj, obiteljska davanja za njegovo dijete koje boravi u trećoj zemlji sa svojom majkom, ako slijedom dvostranog međunarodnog ugovora sklopljenog između prve države članice i te treće zemlje ta tijela priznaju, uz iste uvjete za priznavanje tih davanja, pravo na obiteljska davanja za svoje državljane i rezidente, osim ako ta tijela mogu ponuditi objektivno opravdanje za njihovo odbijanje.

Potpisi